

LBRIS

We know
books

Paul Sârbu

SAMKA, DUHUL APELOR

Hoffman

CUPRINS

- I. Evadarea / 5
II. Grindul Pocorăști / 17
III. Grindul Vesoka / 45
IV. Grindul Samka / 61
V. Nunta / 69
VI. Blestemul / 76
VII. Hoțul de fete / 80
VIII. Vânătoarea / 88
IX. Focurile / 112
X. Răzbunarea / 120
XI. Ghețaria lui „Dumnezeu” / 143
XII. Samka / 159
- Infernul supraviețuirii / 169*
Un roman cu cheie: „Samka” / 176

DTP: Hoffman Design
Tipar: Hoffman Print
Coperta: Paul Sârbu
Pe coperta: Adrian Timar

AVERTISMENT!

Orice asemănare cu realitatea este întâmplătoare!

© Paul Sârbu

© Editura Hoffman, 2023, pentru prezenta ediție.

Această carte este protejată prin Copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

EDITURA HOFFMAN SRL
Tel: 0740.984.910
contact@editurahoffman.ro
www.EdituraHoffman.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SÂRBU, PAUL

Samka, duhul apelor / Paul Sârbu. -
Caracal: Editura Hoffman, 2023
ISBN 978-606-46-2009-5

821.135.1

I. EVADAREA

Adunați pentru apel, cu tălpile goale prin bălțile reci, scheleții simțeau cum le amortesc picioarele și cum înghețul mortal le pătrunde în tot corpul, neîndrăznind să facă nici cea mai mică mișcare.

Trecând pe lângă cei o sută de „M.S.V.”-ști (muncă zilnică pe viață), pe care-i avea în subordine, Lebedev, o matahală de lipovean, nu renunțase la obiceiul care-i făcea mare plăcere, de a-i călca cu bocancii lui țintuiți peste picioarele goale, privind cum apa se colorează cu șuvițe roșii, abia așteptând să îndrăznească vreunul să geamă, ca să-l snopească în bătaie până-și pierdea cunoștința.

— Stavru Enoh!

— ...

— Arată-te, banditul! urlă Lebedev.

Scheleții în haine dungate își întoarseră tigvele, unele spre altele, apoi priviră cu golul ochilor spre bălți, parcă visând!

— La pământ! țipă pițigăiat „Dumnezeu” – și scheleții se aruncară pe burți, prin bălți, nisipuri, mocirle, peste maldărele de stof și papură, pe unde se găsiră fiecare.

Gardianul-șef al lagărului „Casa Roșie”, din Periprava, poreclit „Dumnezeu”, din pricină că repeta mereu: „ Eu sunt Dumnezeu! tău, banditul!” sclivisit și cu ochii verzi ca veninul, șuierând și, parcă otrăvind aerul în jurul său, trase în sus patru focuri cu pistolul său nemțesc, fără să coboare din șaua murgului – consemnul declanșării alarmei.

Santinela de perimetru repetă semnalul din apropiere și, după nici un minut, cele patru focuri se auziră confirmate peste patru mile de stufărișuri, în unitatea lagărului.

Lupul-negru, cu părul lucios ca al unei foci, ciuli urechile.

Acesta fusese crescut și dresat chiar de „Dumnezeu”, pentru vânatoarea de oameni prin Deltă.

Despre această fiară circulau povești grozave, potrivit cărora fusese crescut și hrănit doar cu carne de om. Iar când se auzeau țipete în noapte în unitatea lagărului din Periprava, a doua zi, totdeauna lipsea un deținut.

— Ia calul și anunță la Tulcea prin telefon! Adu-mi dosarul evadatului! ordonă „Dumnezeu”, iar Lebedev, livid, tremurând, îl salută și dispăru prin suhaturi, gândind: „ Mi s-a-nfundat! Ca să scape el, șeful mă va găsi pe mine țap-is-pășitor!”

— Mă, bandiților, știe careva dintre voi de ce se numește lagărul ăsta „Casa Roșie”?

O tăcere grea se prelungi peste smârcuri. Apoi, studentul la teologie, Costache, cu mintea rătăcită de atâta bătaie, începu să explice, nicidecum sfidător, ci, parcă amuzat:

— Am auzit că în locurile astea a trăit un turc bogat, care a fost omorât cu întreaga familie, cu nevastă și copii, a fost jefuit, după care toți pereții casei au fost mânjiți cu sângele lor, pe dinăuntru! Și pe acest loc a fost ridicat lagărul!

Iar oamenii din partea locului spun că pe aici umblă o stafie roșie, un vârtej ce pare să aibă sânge și viață, un duh necurat al bălților!

În tăcerea sinistră care urmă, doar câteva lișițe bătură zgomotos din aripi deasupra măciuliilor stufului.

„Dumnezeu” biciui timpanele scheleților îngrămădiți pe jos, cu glasu-i șuierător și subțire:

— Pentru că s-au înroșit bălțile și pământul digurilor de sângele vostru, bandiților! Și tot aici vor rămâne și oasele voastre, dacă n-o să spuneți unde a fugit reacționarul!

Zeci de sape cu cozi noi, de salcâm, stăteau aruncate în neorânduială printre deținuți și printre maldărele de stuf și papură.

După ce multe din târpane (un fel de seceri cu cozi lungi) fuseseră rupte de atâta tăiat, „Dumnezeu” hotărâse că „bandiții rup uneltele de lucru, precum sclavii de pe vremuri, ca să nu mai muncească ”, și îi dotase cu sape tocite, cu care era aproape imposibil să tai rădăcinile trestiiilor. Care nu reușea să recolteze astfel cincizeci de maldăre de stuf zilnic, nu mai primea rația de arpacaș ori turtoaie, nu mai dormea și continua să trudească noaptea, uneori până în zori, când începea norma următoare. Nenorociții mâncau guzganî, cârțițe ori râme, căci pescuitul în bălți era „enterzis”!

Scund și zbanghiu, „Dumnezeu” coborî de pe cal și începu să dezlege sacii cu șerpi.

Dacă tot foșcăiau șerpi printre trestii, gardianul-șef îi înzestrase pe fiecare cu câte un sac, pentru colectarea reptilelor pentru export în U.R.S.S. Această zi de toamnă fusese mai răcoroasă și recolta de târătoare mai mică. Șeful dezlegase câțiva saci ce mișcaseră neîncetat și zeci de șerpi începură să se prelingă printre deținuți înspre apă. Unii aveau

solzii albi pe burți și cenușii, negri, verzi ori cafenii pe spiniări. Unii se învâltuciră pe după gâturile deținuților, alții li se strecurară prin cămăși ori nădragi. Nu erau veninoși, dar noii veniți fură cuprinși de convulsii, schimonosindu-se și mugind, de parcă fuseră loviți de boala copilului. Alții însă îi sugrumau fără milă ori le retezau căpățânile cu dinții. Un preot făcu infarct, delirând, contorsionat, cu spume la gură.

— Dacă tot sunteți muți, dau drumul și la vipere! anunță implacabil „Dumnezeu”, plimbându-se în amurgul cenușiu-sângeriu cu mâinile la spate. O spaimă nebună păru să anime ceata condamnaților. Studentul Costache, rătătit, gândi: „După ce ne-a pus să călcăm pe rând toate poruncile învățate la teologie, să ne purtăm ca sataniștii, să furăm din grădinile oamenilor, să ne sodomizăm ori să ne batem ca orbii, după ce ne-a făcut să mărturisim strâmb și ne-a angajat călăi, acum dă drumul și viperelor!!

În aerul cenușiu, condamnații recunoscuroasă îndată șerpilor cu romburi negre și cu zigzaguri pe spinări, mai groși decât ceilalți și cu cozi scurte. Nu erau decât vreo cinci, dar săreau în sus, sâsâind. Inima preotului cuprins de infarct ajunse nemișcată, ca o piatră.

Studentul Costache, care de multe ori îi încurajase pe ceilalți prin rugăciuni, sări în sus ca un posedat, începu să țopăie și să urle în amurg, călcând peste spinările și capetele celorlalți, luând-o la goană prin stufărișuri.

La un semn al lui „Dumnezeu” lupul-negru făcu numai câteva salturi feroce, se arcui ca oțelul prin amurg, și-și înfipse colții în ceafa lui, ținându-l la pământ cu labele pe grumaz, rupându-i cerbicea cu dinții, în timp ce nenorocita pradă abia mai putu icni, mișcându-i doar picioarele.

Se auziră tropăituri de cai. Lebedev apăru cu trupa de intervenție rapidă, formată din douăzeci de gardieni călări, cu carabine.

În lumina slabă, pământie, „Dumnezeu” cercetă fotografia evadatului: și-l aminti! Ucrainean, trecuse Dunărea pe un maldăr de stuf, să scape de foametea ce ucidea milioane de țărani în Ucraina, ce nu voiseră să se înscrie în colhozuri; prins și condamnat în acest lagăr la douăzeci de ani și o zi, declarat „dușman al poporului”.

Dumnezeu zâmbi la gândul că „o zi” putea însemna cât decide el, ca stăpân absolut al timpului și vieții: douăzeci și patru de ore oro zece ani ori moartea. Da, și-l amintea: ar fi putut să-l dea pradă lupului-negru de mult, dar observase la el o ciudată încăpățănare, faptul că îndura orice cazne fără limite, de parcă ar fi avut de dus la capăt un plan, cu orice preț. Răbdase nopți în șir legat în pielea goală de sălcii, la țânțari! Nici lipitorile care-i supseseră sângele la malul apei, lăsându-l alb ca varul, nu-i veniseră de hac! Iar „Dumnezeu” avea un principiu: trebuia ca, mai întâi să-i înfrângă voința, să-l „readucă” și, numai după aceea, numai după ce devenea un vierme, să-l strivească! Acesta era jocul! Aceasta era „distracția lui Dumnezeu cea mai mare”! El trebuia să ia firul vieții condamnatului, să-l înfășoare pe deget, să-l țese cum vrea el, să-l rupă și să-l înnoade, să-l destrame și să sufle scamele-n vânt! Iar acum, jocul îl provoca: gardianul-șef își jură să-l urmărească până-n pânzele albe, până pe lumea cealaltă, dacă va fi nevoie!

„Dumnezeu” închise dosarul cu zgomot și țipă, cu glasul lui pițigăiat, metalic, de robot, către Lebedev:

— Ești la ultima abatere!

— Știu! suspină matahala bălană, gândind: „Nu mai am de pierdut decât viața! Poate îl sugrum mâine pe Costache, după latrină, și dau vina pe el! Îl scot complice cu Enoh! Am și martori că nebunu' mereu se lauda că evadează! Și pe urmă, tot vrea să scape șeful de slujbele ținute de el prin țevile lagărului, de boțurile de turtoaie sfințite pe care le numește prescură, de mărturisirile în tăcere, în gând, în fața lui Dumnezeu, la semnalele lui, și de binecuvântările prin care, cică, le iartă păcatele...

O să-i închei eu misiunea pe care se laudă că i-a dat-o Cel de Sus, ca să salveze sufletele păcătoșilor ăstora!...

Dar, întorcând capul, îl văzu pe nemernic cu grumazul ronțăit de lupul-negru mânjit pe bot și pe labe de sângele ce țâșnea sacadat, și simți că nu mai e scăpare pentru el.

Aerul deveni ca funinginea. Gardienii traseră rachete luminoase și începură căutările. Gardianul-șef, cu încă două ajutoare, îi izgoni pe ceilalți deținuți spre unitatea lagărului, blestemând și înjurând, și trăgând focuri de armă pe deasupra capetelor lor. Lupul îl urma totdeauna ascultător, în dreapta calului.

În urmă rămăseseră două cadavre prin mocirlă, unul trecut la „morți de inimă”, celălalt la ”încercare de evadare”.

Ultimii șerpi, fâșâind, se pierdură în întunericul mlaștinii.

Noaptea ce urmă fu străpunsă de lumânări albastre, albe ori roșietice, atârinate de umbrelețe ce coborau lin, pieziș, în bătaia vântului. Elicopterele cu farurile aprinse asurziră curând ținutul bălților, luminând potecile stufărișului. Apoi sosiră nave rapide, cu oameni înarmați și cu câini. „Dumnezeu” știa cât costă statul o astfel de desfășurare de trupe, de sute de soldați, gardieni ori securiști, și simțea pe-

deapsa aproape, dacă fugarul nu era prins. Știa că el era doar o verigă din lanț și că politrucii străini sunt fiare cu chip de om, că orice greșeală sau slăbiciune era plătită cu viața și niciodată iertată.

Gardianul-șef socoti că evadatul nu putea fugi noaptea prin Deltă în primele ceasuri mai mult de două-trei mile, iar în următoarele, de oboseală, abia una. Asta însemna, după socotelile lui, că trupele, cu câinii, trebuiau să încercuiască zona pe o rază de patru mile, și fugarul nu avea cum să scape, viu sau mort.

Însuși „Dumnezeu”, dând lupului-negru să miroase efectele evadatului, porni pe urmele acestuia. Fiara găsi într-adevăr, mai multe fâșii din acestea. „Dumnezeu” ajunse cu barca, împingând cu ghionderul prin mocirlele otrăvite, de unde ieșea un abur roșu, toxic, până la un plaur plutitor. Numai dârzenia lupului, care se agăță de rădăcini cu dinții și ghearele îl salvă să nu se scufunde și să nu se astupe prin aceste noroaie. Gardianul-șef se apăra cu o mască de gazele ucigașe ce emanau. Localnicii spuneau că acolo își avea sălașul iazma roșie, care pe mulți îi dusesese la pieire. Pe acel plaur, gardianul-șef găsi fâșii din cămașa evadatului. Înțelese că această metodă de a împrăștia în direcții diferite bucăți din efecte, era menită să ducă în eroare câinii, iar atragerea în aceste noroaie fetide avusese scopul de a fi sufocat sau chiar de a fi ucis de acel duh drăcesc, de acel vârtej roșiatic în care el nu credea cătuși de puțin, considerându-l decât o superstiție a localnicilor.

De aici, lupul-negru indică o altă direcție, dar prin acele coclauri animalul nu mai putea ajunge, fiindcă fierbeau și colcăiau neîncetat miasele otrăvite, ce erau gata să-l înădușească.

Gardianul-șef socoti că fugarul nu putea scăpa de încercuirea forțelor de ordine, ci o luase, probabil, înspre vreo casă locuită din marginea satului ori pe vreun grind, ca să mănânce și să se îmbrace. Să fi trecut brațul Dunării în Ucraina era greu de crezut: n-ar fi avut timpul necesar să ajungă până la fluviu și apoi ar fi fost descoperit de grănicerii români și vecini, în alertă, care păzeau cu strășnicie. Deși, Enoh tocmai de acolo venise și cunoștea locurile...

În zilele următoare a treia parte din trupe se odihnea, în timp ce restul erau în misiune, astfel ca să nu înceteze căutările zi și noapte.

În marginea pădurii patrulele găsiră un copil păscând oile, care cânta:

*Monomete din Tătaru
Omoară omu' cu paru'!*

Monomete fiind numele adevărat al lui „Dumnezeu”, iar Tătaru' al celui alt gardian-șef de la lagărul din Chilia-Veche. La auzul acestor cuvinte, copilul se pomeni cu câteva jorii pe spinare. După ce urlă de durere, printre sughițuri, explică oamenilor ordinii că nu era la școală din cauză că nu-l primise învățătorul, deoarece tată-său nu se înscrisese în colectivă.

În una din morile de vânt de pe un grind, fu găsit unul din „chiaburi”, ascuns de teamă să nu fie linșat chiar de săteni. Satul fusese declarat „închis”. de parcă ar fi fost în carantină, „până se va înscrie toată lumea!”

Mai găsiră un hoț de lemne în pădure, care protestă că statul defrișase și arsesse arbori pe o distanță de câteva mile în jurul lagărului, ca să se vadă ca-n palmă, iar el e bătut pentru un car cu crengi.

Pe alt grind, dădură peste o gheboasă care moșea pe ascuns o femeie din sat. O lăsară dracului!

Nu era voie să se aducă făină, ulei, zahăr, medicamente.

Sanitarul nu avea voie să îngrijească bolnavii.

Sfinția sa nu îngropa pe nimeni creștinește, cu slujbă, nu boteza, nu slujea, până nu se înscriau toți.

Toate aceste nenorociri le mai puseseră autoritățile pe seama evadatului, promițând că vor „deschide” acest sat izolat, din inima bălților, dacă sătenii vor da informații utile pentru prinderea lui.

Pe de o parte, lumea îl blestema pe Enoh, iar pe de alta îl admira, deoarece mai toți îi urau pe comuniștii care le luaseră averile.

Tot căutând, gardienii și securiștii pescuiră dintr-un canal un cadavru învăluit în plase pescărești, care se dovedi a fi cel de al treilea fiu, și ultimul, al primarului Nemereica, cel mai înverșunat activist, care se jurase că nu se lasă până nu se înscrie tot satul. (Ceilalți fuseseră găsiți morți amândoi deodată în condiții misterioase, părând că au fost trăsniți într-o barcă ce s-a rupt în două, pe furtună! Dar nimic nu era sigur!)

Lupta era surdă și se dădea pe ascuns. Nemereica plătea greu colectivizarea. Imediat după înhumare, câțiva țărani ce refuzaseră cu îndârjire să semneze, fuseră găsiți spânzurați prin grajduri, „sinuciși”, conform anchetelor oficiale.

Enoh fusese căutat nu numai pe grinduri, ghioluri, canale, stufărișuri, dar și în fiecare cocioabă din sat, de teamă să nu fi fost tănuit de careva. Dar, parcă fusese înghițit de ape!

A cincea zi a căutărilor se porni vârtejul roșu. Fu văzut deasupra stufărișurilor și mlaștinilor, șuierând, luând parcă chipul unui uriaș cu brațe, ridicând stuful uscat în spirale, și chiar pe unul dintre soldați, rotindu-l prin aer, cu armă și cu ranița în spate, răsucindu-l și rupându-i șira spinării. Până să ajungă cu o navă rapidă, pe apă, la spitalul din Tulcea, nenorocitul muri pe drum. Cum vârtejul roșu continua să se rotească ici și acolo pe deasupra bălților, alarma încetă „din pricina timpului nefavorabil”.

Dar oamenii locului, îngroziți, spuneau că acesta era un duh rău al smârcurilor, Samka, ce apăruse odată cu comuniștii și care fusese tulburat de căutări. Din toți suspectii arestați, nu era nici unul Enoh, de parcă toate aceste trupe ar fi căutat pe cineva inexistent! După cum prevedeau legile, acesta mai trebuia căutat încă cinci ani de trupe specializate, și, dacă nici în acest interval nu era prins, urma ca dispărutul să fie considerat mort.

După acest eșec unic (până atunci toți evadații fusese-ră prinși) consilierul sovietic al lagărelor din Tulcea, îl chemă la raport pe „Dumnezeu”, cu care se înțelegea pe rusește.

După această întrevedere, „Dumnezeu” se întoarce la „Casa Roșie” bătut măr, cu un ochi vânat și ieșit din orbită ca o căpățână de șarpe ce-i atârna pe obraz, cu rubașca plină de sânge pe piept, cu buzele vinete, umflate și zdrelite.

Vestea că însuși „Dumnezeu” fusese schingiuit și mutilat i-a îngrozit pe toți. Alfabetul Morse bătu surd în țevile care nu fusese-ră încălzite niciodată. După miezul nopții sună alarma. Adunați pentru apel, deținuții așteptară în poziție de drepti, cu tălpile goale pe cimentul ca gheața, până în zori, când apără gardianul – șef, fără să se sinchisească a-și acoperi fața stâlcită de pumnii și bocancii șefilor lui, cu

lupul-negru la dreapta, însoțiți de alți gardieni cu carabine. Toți observară în tăcere lipsa lui Lebedev. „Dumnezeu” le ținu o scurtă cuvântare prin care-i anunță că le dublează numărul de metrii cubi cărați cu roaba pentru diguri, numărul de maldăre de stuf tăiate cu sapa, numărul de șerpi (chiar dacă aceștia intraseră în văgăuni din cauza frigului), le dublează numărul de zile de carceră „la neagra”, pentru fiecare nesupunere, că nu mai aveau voie să primească colete și că, din acel moment le înjumătățește rația de terci și turtoaie – până când va primi informații pentru prinderea evadatului Enoh.

Chiar în acea dimineață, matahala de Lebedev fu găsită spânzurată în camera de gardă, cu limba neagră, băloasă, răsucită și ieșită din gură, cu ochii albaștrii și bulbucăți, ieșiți din orbite, în care se citea o groază ce rămăsese înghețată.

Despre Lebedev se știa că fusese în urmă cu câțiva ani „un simplu pescar”. Punându-și setcile în pădure, unde crescuse apa, văzuse pe înserat, umbre furișându-se printre copaci. Cum Sulina era departe și el nu avea telefon, trecu brațul Dunării cu barca la Volkov și anunță K.G.B.-ul.

Acesta luă legătura cu trupele de securitate române și prinseră zece legionari urmăriți de multă vreme, care trăiau ascunși în pădure. Pentru fapta lui, Lebedev fu decorat și avansat în grad, ajungând în numai patru ani la rangul de maior. Analfabet, făcu gafe politice, fu degradat și trimis în lagărul de la Periprava, „ca simplu gardian”. Cei doi copii ai lui fură trimiși la Aiud, iar nevasta, declarată „curvă”, internată în lagărul de la Capul Pențeleu „unde se fabrică cea mai bună brânză femeiască”, cum se dusesse vestea printre gardieni.